

NIPÅ

Årsredovisning

2023

Allmän information

NIPÅ / Nordens Institut på Åland

Storagatan 9

22 100 Mariehamn, Åland

Telefon: +358 457 355 0046

Hemsida: www.nipa.ax

E-mail: anders.berndtsson@nipa.ax

Institutet är registrerat som "annan offentligrättslig juridisk person" och har som huvudsaklig bransch, "99 000 Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d."

FO-nummer 3271323-2.

Styrelse

Anusha Andersson, Sverige, styrelseordförande

Jonas Nilsson, styrelsemedlem, Grönland

Silje Eikemo Sande, styrelsemedlem, Norge

Majken Overgaard, styrelsemedlem, Danmark

Jan-Ole Lönnblad, styrelsemedlem, Åland

Institutionsledare

Kim Larsen, direktör till 31 oktober 2023

Anders Berndtsson, tillförordnad direktör från 1 november 2023

Revision

Anton Axberg, CGR-, GR Revisor

BDO

Torggatan 13 A

22 100 Mariehamn

Åland, Finland

Nordens institut på Åland (NIPÅ) är ett kulturinstitut under Nordiska ministerrådet och vårt uppdrag är att stödja, stimulera och utveckla kulturlivet genom att:

- berika Åland med kultur från hela Norden
- förmedla åländsk kultur ut i Norden
- främja Ålands deltagande i nordiska kultursamarbeten
- fungera som rådgivare för att hjälpa projektentreprenörer och kulturarbetare att förverkligas inom det nordiska kulturarbetet.
- bidra till att barn och unga har en central plats i det nordiska kultursamarbetet.

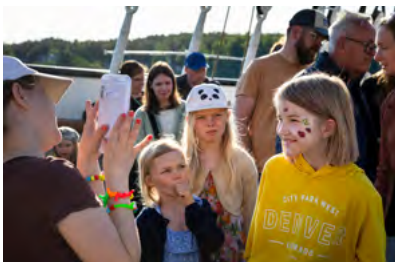
NIPÅ är systerorganisation med Nordens institut i Grönland, Nordens hus i Island, Nordens hus på Färöarna och Nordisk kulturkontakt i Finland . Vi är också informationspunkt för Nordisk kulturkontakt i Finland och Nordiska kulturfonden i Danmark.

Vi erbjuder rådgivning och hjälper dig att hitta rätt bland de olika stödprogrammen. Nordens institut på Åland öppnade 3:e maj 1985.

Innehållsförteckning

1 Några nedslag i året som gick	4
2 Personal och organisationsutveckling	5
3 Några ekonomiska nyckeltal	6
4 Arbetet med de tre insatsområdena	7
I: Ett grönt nordiskt kulturliv	7
II: En konkurrenskraftig nordisk kultursektor	8
III: Ett tillgängligt, inkluderande och jämställt kulturliv i Norden	10
Ett särskilt arrangemang	12
Nordisk Nytt	14
5 Styrning och kontroll av verksamheten	15
6 Framtidsutsikter	16
7 Bokslut och årsräkenskaper	17
Resultaträkning	17
Balansräkning	18
Noter	19
8 Ledningens underskrift	21
9 Revisionsberättelse och revisorns underskrift	22

Det Stora Pommernjubileét. Projektet kan sammanfattas i ett ord: SUCCÉ!

1 Några nedslag i året som gick

Verksamhetsåret 2023 blev ett framgångsrikt år med 42 630 besökare och deltagare i de 92 olika aktiviteterna. Av dessa var 68 under projektet Kulturkraft – kultur till de åländska skolorna. Det blev stor succé med 160 inbokade föreställningar, konserter och workshops i 95 % av alla grundskolor på Åland. Närmare 4 000 skolbarn kommer att få besök av kulturproduktionerna i Kulturkraft under läsåret 2023–2024. Till Kulturkraft genomfördes kompetenshöjande seminarier, vilka berörde tematiken inkludering och jämställdhet. Första seminariet handlade om konst och kultur för och med barn och unga, och det andra seminariet berörde barns rättigheter. Tredje seminariet genomfördes som en workshop under två dagar för kulturaktörer.

En annan succé var institutets satsning kring segelfartyget Pommerns jubileum. På jubileumsdagen den 10 juni kom närmare 4 000 besökare. Institutets satsning bestod bland annat av medverkan från Nordens största cirkuskompani Cirkus Cirkör. För att optimera satsningen stannade två av deras artister kvar. De genomförde en aktivitetsdag, "Sjömanskoj", i samarbete med Fritidsledarna på Åland och 90 barn i årskursen 1–3 från 15 åländska kommuner. En annan satsning i samband med jubileet var en konstutställning på

Ålands Sjöfartsmuseum med 23 500 besökare.

Även byggandet av fyra unika grönländska kajaker i institutets egna kontorslokaler blev en framgång. Kajakerna byggdes i åländskt trä och fick stor uppmärksamhet i den åländska pressen.

Genom att mer strategiskt koncentrera och optimera verksamheten i några större satsningar, så som exempelvis Kulturkraft och jubileet med Pommern, fick institutet en större genomslagskraft massmedialt och i det Åländska samt det nordiska kulturlivet.

Att det blev ett framgångsrikt år har skett tack vare ett konstruktivt samarbete med olika uppdragsgivare, partners och finansiärer. Förutom med ministerrådets sekretariat kan särskilt framhållas Ålands Landskapsregering med dess Kulturdelegation, Kulturfonden för Sverige-Finland, Sveriges generalkonsulat på Åland, Sjöfartsmuseet och Mariehamns Stad. Här till de fyra syskoninstitutionerna Nordens Institut i Grönland/NAPA, Nordens Hus på Färöarna, Nordens Hus i Island samt Nordisk Kulturkontakt i Finland. Med allas insatser, tillsammans med institutionens styrelse och personal, har olika idéer och uppdrag kunnat genomföras till gagn för ett levande kulturliv på Åland med nordiska dimensioner.

Direktör Kim Larsen från Grönland avtackas med en karikatyr av Jonas Wilen på sin sista arbetsdag 31 oktober.

Styrelsen i NIPÅ 2023 besöker Nordatlantens Brygge.

2 Personal och organisationsutveckling

Under året har tre medarbetare förutom den ordinarie direktören varit anställda på institutet. De fyra har sin hemvist från Sverige, Åland och Grönland. Två var kvinnor och två män, medelåldern var 49,75 år.

Institutets direktör Kim Larsen valde att av personliga orsaker avbryta sin kontraktsanställning i förtid. Han hade sin sista arbetsdag den 31 oktober 2023. Nordiska Ministerrådets sekretariat utsåg projektledare Anders Berndtsson till tillförordnad direktör från den 1 november 2023 fram tills en ny är utsedd och i tjänst.

Projektledare Anna Lind Bengtsson avslutade sin anställning i januari 2023. Som ersättare för henne timanställdes Therese Hjälmstrand den 1 mars. Hon är fastanställd som projektledare på nordiskt kontrakt från den 7 augusti 2023. Institutet har under 2023 inte haft Nordjobbare eller andra nordiska praktikanter.

En fast sommarutställning genomfördes i institutets kontorslokaler med 600 besökare och god presstäckning. Den gav även en livfull stämning

i kontors vardagliga arbete. En förbättring av kontorets lagerutrymmen genomfördes också för att använda lokalen mer förnuftigt och ändamålsenligt.

Det har, förutom vanliga morgon- och projektmöten, genomförts regelbundna medarbetarmöten och medarbetarsamtal. Båda projektledarna har som en del i deras kompetensutveckling genomgått personlighetstest med en extern konsulent. Ett av syftena var att identifiera hur egenskaper i ledarskap och teamarbete kan förbättras samt vilken roll den enskilda medarbetaren har på arbetsplatsen.

I arbetet med att profilera institutet har fasta årliga marknadsföringsavtal med lokala tidningar och radio avvecklats. I stället läggs resurserna på att arbeta mer strategiskt med större profileringsprojekt. Detta för att skapa ett ökat nyhetsvärde och en god mediabevakning, och på så vis i dess förlängning marknadsföra institutet. Förutsättningen är givetvis att profileringsprojekten är lyckosamma så som under 2023.

3 Några ekonomiska nyckeltal

Bidraget från Nordiska ministerrådet uppgick till totalt 440 055 euro för 2023. Detta kompletterades av externa bidrag motsvarande 165 321 euro varav 112 000 euro är basbeviljningen från Ålands Landskapsregering.

Bidraget från ministerrådet är delvis beviljat för att genomföra aktiviteter kopplade till deras vision och tre särskilda insatsområden:

1. Ett grönt nordiskt kulturliv: Totala utgifter 82 316 euro samt totala intäkter 92 278 euro
2. En konkurrenskraftig nordisk kultursektor: Totala utgifter 103 424 euro samt totala intäkter 135 018
3. Ett tillgängligt, inkluderande och jämställt kulturliv i Norden: Totala utgifter 135 829 euro samt totala intäkter 185 680

Årets resultat visar på ett överskott på 48 892,83 euro och institutets ekonomi är därmed sund. Överskottet överförs till 2024-årsverksamhet. För ytterligare information om ekonomin i sin helhet se avsnitt 7 Bokslut och årsräkenskaper.

Ordförandeskapet kommer att verka för att ministerrådets verksamhet även fortsättningsvis beaktar de tvärgående perspektiven hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv. Sverige kommer också att fortsätta arbeta för att stärka dialogen med det civila samhället som är av central betydelse för det nordiska samarbetet.

- Citat från svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet 2024.

Deluxe

Självstyrelsefirande på toget i Mariehamn.

Kulturkraftens drottning Erica Dunder.

Niclas Lantz uppför Romeo och Juliet i skolorna på Åland.

4 Arbetet med de tre insatsområdena

I: Ett grönt nordiskt kulturliv

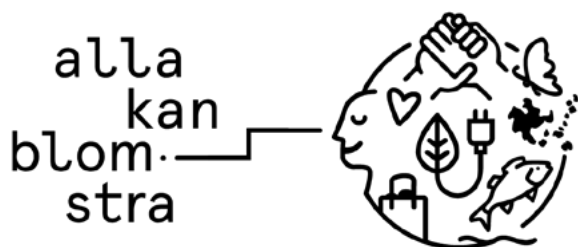
Mål: Att främja förståelse för och kunskap om konsten och kulturens roll som förutsättning för hållbar utveckling.

Genomförda aktiviteter för att uppfylla målet

Årets sommarutställning på institutet genomfördes tillsammans med Galleri Skarpans, i utställningen "Dagdrömmar". Konstnärerna var Erica Signell och Olivia Dansdotter Sarling från Åland. Det var mycket lärorikt att få samarbeta med de två unga och talangfulla konstnärerna. Utställningen hade 600 besökare.

Samarbetet kring projektet Everyone can Flourish har under året fortsatt med Bärkraft och Ålands utvecklings och hållbarhetsagenda. Projektet fick ekonomiskt bidrag från institutet för en presentationsfilm. Den visades vid Nordic Flourishing och för Nordiska Ministerrådets expertgrupp för hållbar utveckling i juni 2023. Härutöver uppmärksammades projektet i en workshop om kulturell transformation tillsammans med Nordregio på deras ordinarie möte i Reykjavik. Detta projekt fortsätter att utvecklas och blir mer och mer internationellt. Institutet ser fram emot att följa det tätt i framtiden.

Institutet står som samarbetspartner i en EU-ansökan tillsammans med Ålands Landskapsregering, Riksteatern i Sverige samt Ålands Musikinstitut. Ansökan gäller inköp av material till att utveckla digitala, hållbara, inkluderande och konkurrenskraftiga lösningar för eleverna i Ålands Musikinstitut. Projektet har en mycket stor potential för Ålands Musikinstitut och deras framtida pedagogiska undervisning.

Under 2023 genomfördes en digital utställning av Birgitta Eriksson med namnet "Mellanrum, längtan och förnöjsamhet". I dagens värld av nästintill obegränsad digital närhet och tillgänglighet står människan och naturen kvar i analog form, påverkade men också i botten oförändrade. Avståndet emellan kan variera, både fysiskt och känslomässigt. En digital utställning är i sig själv distanserad och formatet passar därför extra bra för att förstärka temat Livsnärhet - Världsdistans.

Institutets arbete med att aktivt förmedla grön kulturproduktion genom byggande av grönländska kajaker fick stor uppmärksamhet. Det skedde med kajakmästare Maligiaq Padilla och hans assistent Axel Maqe från Grönland. Syftet var att inspirera till ökad hållbarhet och förståelse för det immateriella kulturarvet samt realiseringen av hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Det har sammanlagt under året genomförts sex aktiviteter och insatser i förhållande till grönt nordiskt kulturliv, alla med hög konstnärlig kvalitet.

- **Everyone can flourish/Alla kan blomstra**
- **Kajakbygge och agenda 2030**
- **Insats för hållbart material till Ålands musikinstitut**
- **Kranmärkt**
- **Digital grön kabel**
- **Kulturnatten workshops**

Kajakmästare Maligiaq Padilla inspekterar varje detalj i byggandet.

II: En konkurrenskraftig nordisk kultursektor

Mål: Att främja konstnärligt och kulturellt utbyte för en konkurrenskraftig nordisk kultursektor. I detta mål inkluderat förankring av nordiska-baltiska stödmöjligheter i den åländska kultursektorn och bland relevanta aktörer.

Genomförda aktiviteter för att uppfylla målet

Institutet ingår i ett produktionsnätverk tillsammans med Nordens institut i Grönland / NAPA, Nordens Hus på Färöarna, Nordens Hus i Island samt Nordisk Kulturkontakt i Finland. Syftet med nätverket är att utveckla kompetenser och öka utbytet mellan organisationerna för att samlat bättre kunna förverkliga Nordiska Ministerrådets vision för 2030. Nätverket hade 2023 ett möte under Nordiska Rådets session i Oslo. Mötet var givande och det kan konstateras att nätverket har potential att utvecklas.

Ett annat produktionsnätverk som institutet ingår i är "Yggdragsill". Nätverket är en forsknings- och utvecklingsplattform för scenkonst i Norden, med mer än 30 nordiska institutioner som medlemmar. Yggdrasil arbetar för en bredare finansiering, distribution och bärkraftiga samproduktioner. Även med detta nätverk ser institutet att det finns en stor nyttoegrad för framtida projekt.

Litteraturdagarna fortsätter att leverera, ännu ett år av succé för Litteraturdagarna som NIPÅ stöder.

Sommarutställningen hade två vackra konstsmides skulpturer skapade av Olivia Dansdotter Sarling.

Direktör Kim Larsen och direktör Gitte Wille från Nordisk kulturkontakt i Finland besökte under året de baltiska informationskontoren i Tallinn, Riga samt Vilnius. Syftet var att undersöka hur institutet kan öka samarbetet med Baltikum och lära oss mer av varandra. Bland annat kring aktiviteter om kreativa näringar och seminarium om att söka kulturbidrag.

Härutöver besökte direktör Kim Larsen Nuuk Nordisk Festival för att undersöka möjligheten att genomföra en liknande festival på Åland.

Under året har kontoret varit behjälplig för flera åländska konstnärer med "fundraising", nämns kan att musiktrion Birdpeople lyckades få bidrag från Nordens institut i Grönland / NAPA och deltog i Arctic Music Festival i Sisimiut, Grönland.

Under året har tre evenemang arrangerats för att främja en konkurrenskraftig nordisk kultursektor med hög konstnärlig kvalitet.

- Birdpeople
- Yggdrasil
- Sommarutställning "Dagdrömmar" med Erica Signell och Olivia Dansdotter Sarling

Husbandets 50 års jubileumsföreställning understöds av NIPÅ.

Projektledare Therese Hjalmarstrand håller stolt upp ungdomstidningen Jälit som NIPÅ understödde i 2023.

Skanna koderna för att se ett filmklipp från Erica Signell och Olivia Dansdotters-Sarlings utställning.

I förbindelse med Kulturkraft arrondrar NIPÅ tre kompetenshöjande föredrag. Här ses Sylvia Carlsdotter, barnrättsstrateg.

Fritidsledare Jan Kankkonen och Cirkus Cirkör under dagen Sjömannskoj.

Trion Kviga höll konsert för fullt hus på Pub Stallhagen med Ålands egen Greta Sundström på dragspel.

Fyra unika kajaker byggdes i institutets egna lokaler. Syftet var att inspirera till ökad hållbarhet och förståelse för det immateriella kulturarvet samt realiseringen av hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

III: Ett tillgängligt, inkluderande och jämställt kulturliv i Norden

Mål: Att främja barn och ungas nyfikenhet, kunskap och ge tillgång till andra nordiska länders kultur, språk och nordiskt kultursamarbete. I detta mål inkluderat ett kulturliv som är öppet, inkluderande och kännetecknas av mångfaldig.

Genomförda aktiviteter för att uppfylla målet

Mariehamns Litteraturdagar och institutet fortsatte även i 2023 att samarbeta med fokus på barn- och unga. En av Sveriges främsta poet och årets skrivinspiratör Daniel Boyacioglu, besökte alla högstadieskolor på Åland under fyra intensiva dagar i skrivartävlingen Skratch. Litteraturdagarna hade totalt 3 200 besökare. Festivalen har som fokusområde svenska, finlandssvenska, åländska samt nordiska författare och riktar sig till samhällets alla invånare.

Under 2023 genomfördes en konsert med 100 års dikthistoria med musikern Peter Hägerstrand och Badhusepoken. Konsertens tema var "Jag är en annan nu" och blev ett mycket vällyckat arrangemang i Ålands kulturhus Alandica.

En annan aktivitet var samarbetet med Ålands Ungdomsförbund i projektet Deluxe, som är Ålands största ungdomstävling i sång. Projektet blev ännu en gång mycket vällyckat med fullt hus i Baltichallen i Mariehamn och ett kritikerrosat event med 460 besökare. Dessutom samarbetade institutet med Ålands Ungdomsförbund i firandet av Ålands Självstyrelsedag 9-10 juni på torget i centrala Mariehamn. Det blev två dagars musikfestival med 8 000 besökare.

Institutet samarbetade även med och gav stöd till Ålands Omsorgsförbund och Husbandets 50 års jubileumsföreställning. Den dansk flickkören Freide Funck understöddes också under 2023 för att besöka Åland. De höll tre konserter, bland annat på äldreboende i Finströms kommun.

Skanna koden för att se ett filmklipp från Peter Hägerstrands konsert.

Peter Hägerstrand uppför "Jag är en annan nu" på Alandicas stora scen. I bakgrunden ses en av Ålands största konstnärer genom tiderna Joel Pettersson.

Deltagarna i årets stora ungdomsbegejstning "Deluxe" som NIPÅ bidrog till med ekonomiskt stöd.

I samarbete med Ålands Landskapsregering och dess Kulturdelegation har projektet Kulturkraft – gratis kultur till åländska skolbarn gett institutet betydande genomslagskraft i det åländska kulturlivet. Projektets upplägg är egentligen ingenting nytt. Det är en kopia av Färöarnas Listaleyipurin som existerat i 15 år och det har också inspiration från Norges Skolesekken.

För att vara första läsåret, hösten 2023 och vårterminen 2024, kan konstateras att satsningen är rätt. Kulturkraft har för läsåret 160 inbokade föreställningar, konserter och workshops i 95 % av alla grundskolorna på Åland. Närmare 4 000 elever kommer att få besök av kulturproduktionerna som är en del av Kulturkraft. Detta skapar en betydande sysselsättning för de åländska kulturaktörerna.

Institutet utsåg en Urvalskommitté för att skapa en öppen och förankrad urvalsprocess av kulturaktörer. Urvalskommittén består av en representant från grundskolorna på Åland, SKUNK – skärgårdskommunernas ungdomsorganisation, biblioteken på Åland, konstnärsrepresentant för de nio olika konstarterna, Rädda Barnen samt två elevrepresentanter från årskurs 8 i Godby Högstadiet. Sekreterare i Urvalskommittén har projektledare Anders Berndtsson varit och Ålands Kulturdelegation har observatörsstatus. Utifrån ansökningar från kulturaktörerna har två "Open Call's" under 2023 genomförts och Urvalskommittén valde ut sju olika kulturprodukter att delta i Kulturkraft.

Kulturkraft kommer att öppna upp för nordiska deltagare från och med 2024–2025. Det kan synas motsägelsefullt att Kulturkraft inte hade nordisk deltagelse under höstterminen 2023. Detta var dock ett strategiskt val som institutet gjorde. I mindre kultursamhällen, så som det åländska, är det viktigt att först skapa en stark lokalförankring. Helt enkelt att först skapa den inhemska succéhistorien som nu är ett faktum. Nu är Kulturkraft redo för den "nordiska nyttan", som kommer bli betydelsefull för Kulturkrafts fortsatta utveckling.

Institutet har till detta mål avhållit kompetenshöjande seminarier. Ett avhölls med Malin Gustavsson, VD samt jämställdhets- och mångfaldexpert vid Ekvelita. Det handlade om arbete med konst och kultur för och med barn och unga i grundskolan. En inspirationsföreläsning om kulturupplevelser ur barnets perspektiv genomfördes under ledning av barnrättsstrateg och rektorn för Simrishamns kulturskola, Sylvia Carlsdotter. Året avslutades med två dagars workshop för kulturaktörer på Åland. De skedde under ledning av regissör, dramatiker, teaterpedagog och projektledare Anne Mali Sæthers från Norges mentorskap.

Under året har 78 evenemang arrangerats för att främja ett tillgängligt, inkluderande och jämställt kulturliv i Norden med hög konstnärlig kvalitet. Dessa evenemang har skapat möjligheter för konstnärlig utveckling och kulturellt utbyte, vilket har stärkt den nordiska kulturscenen.

Kulturkraft skapar affischer i grundskolorna.

Ett särskilt arrangemang

Ett av profileringsprojekten under 2023 var samarbetet med Ålands Sjöfartsmuseum, Mariehamns Stad, Kulturfonden för Sverige – Finland samt Nordens största nycirkuskompani Cirkus Cirkör. Kompaniet genomförde ett spektakulärt sjödrama ombord på Pommern som visade på en tydlig länk mellan cirkusakrobater och sjömän. De sjömän som klättrade i master och riggar var minst lika skickliga och våghalsiga som lindansare och akrobater på ett cirkuskompani.

Projektet kallades "Det stora Pommern jubileet". Den fyrmastade barken Pommern firade tre stora jubileer på en och samma gång: 120 år sedan hon sjösattes, 100 år i åländsk ägo samt 70 år som museum.

För att öka synligheten för institutet och det bilaterala mervärdet samt utverka en nordisk nytta delades projektet upp i flera delar. Aktiviteten den 10 juni började med att Cirkus Cirkör öppnade jubileet med en föreställning i Pommerns rigg som därefter avslutades som en "folkfest" ombord med musik, dans och ansiktsmålning för barnen. Det var närmare 4 000 personer i folkhavet som såg Cirkus Cirkörs uppvisning samt 1 000 personer som gick ombord och fortsatte folkfesten.

Cirkus Cirkörs artister, institutet och föreningen Fritidsledarna på Åland engagerade sig även i aktivitetsdagen "Sjömansskoj" den 12 juni för elever i årskurs 1–3. Över 90 barn från 15 kommuner deltog och skickade sina ansökningar, d.v.s. "teckningar" som visade deras upplevelser av Pommern. Dessa konstverk skapade en konstatställning på Ålands Sjöfartsmuseum som lockade över 23 500 besökare. Som avslutning av jubileet fick tre barn och deras föräldrar, genom en lottdragning, en upplevelsedag hos Cirkus Cirkör i Stockholm.

Genom "Det stora Pommern-jubileet" skapades en värdefull plattform för ökad samverkan och kulturellt utbyte med Cirkus Cirkör, vilket samtidigt stärkte de bilaterala relationerna mellan Åland och Sverige. Jubileet fungerade som en framstående arena där olika kulturella uttryck och samarbeten blomstrade, och det bidrog därmed till att öka det övergripande mervärdet för alla inblandade parter.

Under året har 81 evenemang genomförts för att främja ett tillgängligt, inkluderande och jämställt kulturliv i Norden med hög konstnärlig kvalitet.

- **Kulturkraft, 68 arrangemang**
- **Seminarium 1 – Sylvia Carlsdotter**
- **Seminarium 2 – Malin Gustafsson**
- **Seminarium 3 - Anne-Mali Saeter**
- **"Det stora Pommern Jubileet"**
- **Sjömansskoj med fritidsledarna på Åland.**
- **Upplevelsedag hos Cirkus Cirkör**
- **Konstatställning i Ålands Sjöfartsmuseum**
- **Deluxe Ungdomssångtävling**
- **Självstyrelsefestligheter 9–10 juni i samarbete med Ålands Ungdomsförbund**
- **Litteraturdagarna**
- **Konsert "Jag är en annan nu", Peter Hägerstrand**
- **Ålands Omsorgsförbund med husbandet 50 års jubileumskonsert**
- **Freide Funck – Pigekör**

Skanna koden för att se ett filmklipp från föreställningen.

Vi har alltid känt hur gärna vi vill komma med vår scenkonst till Åland. När vi nu fick chansen att skapa en föreställning på nationalsymbolen Pommern var det en så mycket större känsla av samhörighet än vi trott. Som VD för Cirkus Cirkör hoppas och tror jag att vi bara sett början på vårt samarbete.

- Citat från Kajsa Giertz VD för Cirkus Cirkör

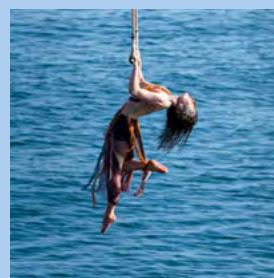
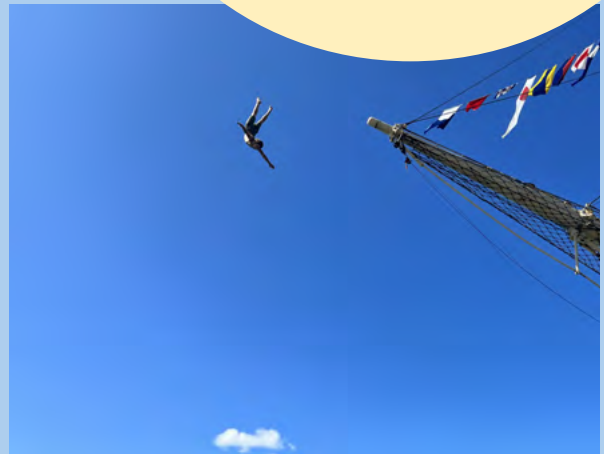

Stora Pommernjubileet projektet 2023.

"Det var magiskt att stå längst fram på bogsprötet, möta publiken och sedan kasta mig ut i en hög volt från 18 meter och landa i vattnet. När jag kom upp upplevde jag en av mitt livs största upplevelser då alla ville hurra, kramas och applådera. Åland och Pommern in my heart"

- Citat från Fabian Kazen, akrobat i Cirkus Cirkör:

Nordisk Nytt

Erfarenheten är att satsningar på några större arrangemang och projekt skapar en större möjlighet till nordisk samverkan. Större satsningar kräver en längre framförhållning, vilket är en av förutsättningarna för att kunna inbjuda medverkan från övriga Norden. Med de större satsningarna blir också institutets "nordiska roll" mer konkret. Då kan institutet dels erbjuda nordiska inslag i det åländska kulturlivet, dels omvänt hjälpa åländska kulturaktörer att finna samarbetspartners utanför Åland.

En viktig del för att institutet skall kunna utveckla sin roll är nätverket med framför allt Nordens institut i Grönland / NAPA och Nordens Hus på Färöarna.

Trots att de två institutionerna tillsammans med Nipå på Åland har olika förutsättningar, så har de samtidigt samma utmaningar. Det vill säga att verka i mindre samhällen där det gäller att finna en balans mellan det lokala och nordiska. Ofta måste satsningar, såsom exempelvis Kulturkraft på Åland, byggas lokalt för att kunna utvecklas nordiskt. För att lyckas långsiktigt, så krävs det en stark lokal förankring. Annars blir den nordiska verksamheten en "udda fågel" i det lokala samhällslivet. Det är en vardaglig erfarenhet som institutionerna i nätverket delar, och som möjligen skiljer sig från nordisk verksamhet i huvudstäderna. Samarbetet med de tre institutionerna, även inräknat Nordens hus i Reykjavik, är därför

oerhört viktigt. I detta nätverkssamarbete ligger en nordisk nytta med potential att utvecklas. Till gagn för både det lokala och det nordiska. Det är något som allt mer bör lyftas fram.

Under Kulturnatten avhölls workshop i NIPÅ's kontorslokaler.

Ålands självstyrelse firas med körsång.

Kulturen utgör en av hörnstenarna i den gemenskap som binder samman de nordiska länderna. Ett inkluderande nordiskt kulturliv främjar demokrati, mångfald och livskvalitet. De senaste årens utmaningar med pandemi och det allvarliga säkerhetsläget är gemensamma för de nordiska länderna och för det nordiska kultursamarbetet.

- Citat från svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet 2024.

5 Styrning och kontroll av verksamheten

Nordiska ministerrådet tillsätter institutets styrelse och den är ett rådgivande organ som ansvarar för att ge inspel till verksamheten utifrån ministerrådet prioriteringar. En ny tvåårig mandatperiod för styrelsen påbörjades 2023 till vilken delvis nya ledamöter utsågs. Representationen för den nya mandatperioden är dock densamma som tidigare år. Det vill säga med Danmark, Norge, Sverige, Grönland och Åland. Ett digitalt styrelsemöte avhölls i maj och ett fysiskt möte i oktober i Nordiska Ministerrådets lokaler i Köpenhamn.

Speciellt positivt under året har varit samarbetet med Bärkraft och Ålands utvecklings och hållbarhetsagenda i projektet Everyone can Flourish.

Angående revisionen av institutets verksamhetsår 2023 har Marika Björkman på Landskapsrevisionen aviserat att de under våren 2024 inte har möjlighet att utföra uppdraget. I stället görs revisionen av Anton Axberg vid revisionsfirman BDO. Institutet tolkar situationen som specifik för 2023-års revisionsarbete och att Landskapsrevisionen framöver fortsätter sitt åtagande.

Institutets nya status som "annan offentlig-rättslig juridisk person" med huvudsaklig bransch

"verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d." är registrerat hos Skatteförvaltningen, företags- och organisations datasystemet, Ålands Landskapsregering, företagshälsovården hos City Läkarna, Ålandsbanken med flera.

Inventarielistan över institutets ägodelar har uppdaterats i samarbete med Ålands Landskapsregering. Personalhandboken har även uppdaterats och institutet har följt de personaladministrativa rättningslinjerna.

Arbetsuppgifterna och den externa personlighets-testen internt på kontoret ledde till en välkommen förnyelse på kompetensområdet. En utmaning för kontoret har varit ordinarie direktörens tidiga avslut på sin anställningsperiod. Dock har ministerrådets sekretariat varit till stor hjälp att både stöda och samarbeta med största möjliga smidighet för kontorets anställda i denna period.

Som helhet har institutet haft ett händelserikt år, med flera succérika genomföranden av större arrangemang som förhoppningsvis lämnat sitt fotavtryck i den kulturella vaggan på Åland och i Norden.

Tillförordnad direktör Anders Berndtsson ser fram emot Tall Ships Race 2024 i Mariehamn.

6 Framtidsutsikter

Med 2023 års positiva besöksantal och resultatorientering finns det en utvecklingspotential att arbeta vidare med. Institutet kommer därför under 2024 att utveckla sin strategi med att kraftsamla kring större projekt i samverkan med relevanta samarbetspartners. Som ett exempel kan nämnas institutets medverkan i evenemang kring segeltävlingen Tall Ships Race som besöker Mariehamn den 24–27 juli 2024. Tävlingen förväntas omfatta 100 segelfartyg från hela världen, med ca 2 000 trainees i åldern 15–23 år från över 20 olika länder. Institutet har beviljat ekonomiskt stöd till tre åländska trainees som med satsningen kommer få betydelsefulla internationella kontakter. Arrangörerna räknar med 10 000 besökare/dag under de fyra dagar Tall Ships Race avhålls i Mariehamn.

Projektet Kulturkraft går en ljus framtid till mötes. Ålands Landskapsregering har redan beviljat ekonomiska medel för läsåret 2024–2025 och så även Sveriges generalkonsulat på Åland. Dessutom har institutet redan mottagit ansökningar till deltagande

i Kulturkraft från Finland, Sverige, Norge, Danmark samt Färöarna. Institutet ser fram emot förverkligandet av Kulturkraft i 2024–2025 som kommer bli en betydelsefull framtida markering av både Åland och institutet. Dessutom skall det nämnas att två ansökningar har gjorts av åländska kulturaktörer till Färöarnas Listaleyapurin. För de kommande åren finns det även rum för utveckling, stimulering och konkretisering i nätverkssamarbetet med de fyra syskoninstitutionerna: Nordens Hus på Färöarna, Nordens Hus i Island, Nordens institut i Grönland / NAPA samt Nordisk Kulturkontakt i Finland. Samarbetet med Baltikum och östersjöområdet samt andra relevanta internationella aktörer har också en stor potential för institutet.

Sammantaget har institutet goda möjligheter att nå nya framgångar. Utmaningen kommer ligga i att öka aktivitetsnivån ytterligare utan att ge avkall på kvalitetskraven i kombination med de ekonomiska förutsättningar som gäller för institutet.

7 Bokslut och årsräkenskaper

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING	NOT	BUDGET 2023	UTFALL 2023	UTFALL 2022
INTÄKTER				
Nordiska Ministerrådets ordinarie budget		407 000,00	407 000,00	411 642,10
Nationella bidrag		163 500,00	149 500,00	113 500,00
Övriga intäkter		4 000,00		4 128,24
Finansiella intäkter			4,06	0,00
Projektmedel från Nordiska Ministerrådet		33 589,95	33 054,88	0,00
Andra externa projektmedel		1 215,45	15 421,35	0,00
Intäkter totalt		609 305,40	604 980,29	529 270,34
KOSTNADER				
Personalkostnader	1	-229 456,01	-235 027,06	-279 955,70
Varor och tjänster	2	-379 849,39	-321 024,29	-265 225,80
- Varav kostnader för verksamhetsområden	3		321 568,84	293 834,62
Bidrag till externa projekt		32 309,77	0,00	0,00
Övriga kostnader		109 362,95	-36,11	-79,53
Kostnader totalt		-467 632,68	-556 087,46	-545 261,03
Räkenskapsperiodens överskott/underskott		141 672,72	48 892,83	-15 990,69

Balansräkning

BALANSRÄKNING	2023-12-31		2022-12-31	
AKTIVA				
RÖRLIGA AKTIVA				
Kortfristiga fordringar				
Kontofordringar m m	0,00		0,00	
Projektfordringar	0,00		0,00	
Resultatregleringar	15 261,62		10 315,17	
Kortfristiga fordringar		15 261,62		10 315,17
Bank				
Ålandsbanken Abp	140 314,43		106 279,68	
Bank		140 314,43		106 279,68
RÖRLIGA AKTIVA		155 576,05		116 594,85
AKTIVA TOTALT		155 576,05		116 594,85

BALANSRÄKNING	2023-12-31		2022-12-31	
PASSIVA				
FRÄMMANDE KAPITAL				
Kortfristigt främmande kapital				
Kontoskulder m m	13 903,33		22 274,80	
Projektförskott				
Projektförbindelser	0,00		0,00	
Resultatregleringar	32 309,77		33 849,93	
Kortfristigt främmande kapital		46 213,10		56 124,73
EGET KAPITAL				
Överskott/underskott fr tidigare räkenskapsperiod	60 470,12		76 460,81	
Räkenskapsperiodens över/underskott	48 892,83		-15 990,69	
EGET KAPITAL		109 362,95		60 470,12
PASSIVA TOTALT		155 576,05		116 594,85

Noter

Kommentarer till Nordens Instituts bokslut 2023

Nordens Instituts bokslut för år 2023 är uppgjort enligt den modifierade bokföringsprincipen. Den modifierade räkenskapsprincipen antogs av Nordiska Ministerrådet i oktober 2001 och började gälla från och med den 01.01.2002.

1. PERSONALKOSTNADER	2023	2022
Löner, ersättningar & förmåner	206 562,32	235 150,78
Styrelsearvoden	3 465,00	3 121,00
Semesterersättningar	10 585,99	16 147,16
Lönekostnader egna projekt	-28 169,77	-29 362,02
Löner och arvoden totalt	192 443,54	225 056,92
Pensionskostnader	29 166,38	47 694,52
Obligatoriska försäkringskostnader	5 159,16	3 936,62
Företagshälsovård	4 644,91	4 504,63
Övriga lönebikostnader	6 369,17	4 985,59
Lönekostnader egna projekt	-2 756,10	-6 222,58
Övriga personalkostnader	42 583,52	54 898,78
Personalkostnader totalt	235 027,06	279 955,70
Genomsnittligt antal anställda	2,75	3,57
2. VAROR OCH TJÄNSTER	2023	2022
Köpta tjänster	5 257,23	8 254,37
Hyra av lokaler	55 090,77	50 624,66
Lokalkostnader (städning, renhållning, el, skötsel)	8 930,71	6 280,89
IT-kostnader	9 628,88	8 965,85
Anskaffning maskiner och inventarier	5 002,19	7 592,54
Resekostnader	36 957,90	25 332,15
Mötes- och representationskostnader	1 757,63	910,95
Annons- och marknadsföringskostnader	2 683,43	18 744,00
Konsult- och ekonomiförvaltningstjänster	28 519,95	20 942,14
Tidningar	862,76	1 041,50
Telefon- och dataöverföringskostnader	2 122,80	2 978,28
Övriga förvaltningskostnader	6 935,21	8 669,54
Kostnader ersatta av Ålands landskapsregering	0,00	0,00
Kostnader för egna projekt	157 274,83	104 888,93
Varor och tjänster totalt	321 024,29	265 225,80

3. EGNA PROJEKT	2023	2022
Verksamhetsområde 1		
Ett grönt nordiskt kulturliv		
Administration	56 936,74	63 806,45
Projektaktiviteter	25 379,24	28 680,06
Verksamhetsområde 1	82 315,98	92 486,51
Verksamhetsområde 2		
En konkurrenskraftig nordisk kultursektor		
Administration	59 436,69	61 334,77
Projektaktiviteter	43 987,82	11 302,48
Verksamhetsområde 2	103 424,51	72 637,25
Verksamhetsområde 3		
Ett tillgängligt, inkluderande och jämställt kulturliv i Norden		
Administration	47 920,58	63 804,47
Projektaktiviteter	87 907,77	64 906,39
Verksamhetsområde 3	135 828,35	128 710,86
Administrationsutgifter verksamhetsområden	164 294,01	188 945,69
Projektaktiviteter	157 274,83	104 888,93

8 Ledningens underskrift

Direktionen har på dags dato behandlat och godkänt årsredovisningen för NIPÅ / Nordens institut på Åland 2023.

Årsredovisningen har avlämnats och levereras i enlighet med Nordiska Ministerrådets finansiella regler och utarbetade föreskrifter.

Jag anser den valda redovisningsprincipen som lämplig, så att årsredovisningen ger en korrekt bil av NIPÅ/ Nordens Institut på Ålands ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet

Årsredovisningen läggs härmed fram för godkännande.

Mariehamn, Åland 7 februari 2024

Anders Berndtsson

Tillförordnad direktör

9 Revisionsberättelse och revisorns underskrift

Jag har granskat Nordens Institut på Ålands räkenskaper för räkenskapsåret 1.1-31.12.2023. Räkenskaperna omfattar årsrapport, balansräkning, resultaträkning och noter. Räkenskaperna ska uppgöras i enlighet med Nordiska ministerrådets ekonomireglemente och mallar.

Ledningens ansvar för årsredovisningen

Ledningen ansvarar för upprättande av en årsredovisning som ger en rättvisande bild av den ekonomiska verksamheten i överensstämmelse med Nordiska ministerrådets ekonomireglemente och handbok. Detta innefattar att utarbeta, implementera och upprätthålla interna kontroller som har relevans för arbetet med att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild av den ekonomiska verksamheten utan några väsentliga fel eller brister, oavsett om dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Revisorns ansvar för revisionen

Jag har utfört min revision i överensstämmelse med det internordiska revisionsreglementet och i enlighet med principer som baserar sig på revisionsstandarderna ISSAI 100 (Fundamental Principles of Public-Sector Auditing) och ISSAI 200 (Fundamental Principles of Financial Auditing).

En revision innefattar granskningsåtgärder i syfte att inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis för de belopp och händelser som anförs i räkenskaperna. Revisorn bedömer vilka granskningar som är nödvändiga och gör specifikt en bedömning av risken för väsentliga felaktigheter i räkenskaperna, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Syftet är att utföra granskningsåtgärder som är lämpliga i sammanhanget. Däremot syftar granskningsåtgärderna inte till ett uttalande om effektiviteten i institutionens interna kontroll. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och ledningens tillämpning av dessa, att bedöma om ledningens redovisningsmässiga uppskattningar är rimliga samt att utvärdera den samlade informationen i räkenskaperna. Revisionen innefattar dessutom en bedömning av huruvida verksamheten tillämpar rutiner och interna kontroller som styrker att de dispositioner som anförs i den finansiella redovisningen är i överensstämmelse med lagar och förordningar samt med ingångna avtal och allmän praxis. Jag anser att min revision ger en rimlig grund för mitt uttalande.

Tillämpad redovisningsprincip

Nordens Institut på Åland tillämpar en modifierad redovisningsprincip i enlighet med det internordiska reglementet.

Revisionsuttalande

Enligt min uppfattning ger räkenskaperna en rättvisande bild av Nordens Institut på Ålands ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet för räkenskapsåret 1.1-31.12.2023.

Mariehamn den 7 februari 2024

Anton Axberg CGR

